INSTRUKCJA

Dodawanie Ortofotomapy Lublina 1944 do ArcGIS PRO z zasobu ArcGIS Online

Otwórz nowy pusty projekt w programie ArcGIS PRO w wersji 2020 lub nowszej. Wejdź w zakładkę Dodaj dane... → Portal → Wszystkie portale i w polu wyszukiwania wpisz frazę "Ortolub".

 Wybierz warstwę Ortolub 1944 (tile layer - online) i dodaj ją do projektu. *Jeśli chcesz pracować z kafelkami offline, możesz pobrać je dodając do projektu warstwę Ortolub 1944 (tile package for download). Waga paczki to ok. 330 MB. Program sam wykona pobieranie danych.

🗟 📾 🗑 5+ d+ F		Mój_projekt3 - Mapa - ArcGIS Pro		? – Ø ×
Projekt Mapa Wstaw Analiza	Widok Edycja Zobrazowania Udostępnij			👸 Jakub (My Account) = 🧔 🤸
Wite Schowek Naveiguj	- o Przejdz do X7 bazowa * dane * wstępne * Wybierz. Wybierz według wstępne *	Wing Capital Control C	Ne Przekształć w opisy Połecz (S Offine S	
Zawartość • # ×	Mape ×			 Okno podreczne • • • ×
Vijszulaj P -	Осава АЖуулау	S. D. R. /	ANAYEERY	
V Topograficzna mapa świata	Dodaj dane			
Mapa świata z cieniowaniem rzeźby terenu	€ () () () () () () () () () () () () ()	'Ortolub' >		
	Organizuj * Nowy element *	Namua Tun Data		
	Bazy danych	B Ortolub 1944 (tile layer - online) Warstwa kafli (Hos 2021-0	Ortolub 1944 (tile layer - online)	
	Foldery	all Ortolub 1944 (tile package for down Pakiet kafli 2021-0	Warstwa kafli (Hostowane)	
	A C Portal	Wiaściel :	Jakub_Kuna	
	Grupy	Podsumowanie :	Lubin Untophotomap 1944 - a tiled mosaic of 1944	
	Wszystkie portale	Znaczniki :	ortophoto,aeria(WW2,1944,Lublin,Luftwaffe,NARA	
	 1 Living Atlas 4 En Komputer 	Zmodyłkowany :	2021-06-28 16:47	
	Na komputerze	Lokaicaça :	arcgis/rest/services/Ortolub_1944/MapServer	Wybierz element w widoku za pomocą narzędzia do badania
	Contract Con			openne.
	Do pobrania Win7w64 Peof (C1)			
	Dane_4TB (D)			
			and the second sec	
		Znajdž więcej elementów		
	Nazwa Ortolub 1944 (tile layer - online)		Domyślnie •	
			OK Anuluj	
		Pilitätor		3
	1:121 779 701 · B. 75 III NO	170.9919833*E 75.3435908*N ¥	🕼 Wybrane obiekty: 0 📘 🛃	2

3. Odwzorowanie kartograficzne projektu automatycznie zmieni się na **EPSG:3857**. Warstwa składa się z 19 poziomów kafelków (zoom 0 - 18) o wymiarach 256 × 256 pikseli i rozdzielczość 96 DPI. Po chwili odświeżania Ortofotomapa Lublina 1944 jest gotowa do pracy:

4. Możesz dodawać do projektu własne dane przestrzenne lub inne dane z portalu ArcGIS Online, mapy bazowe i zdjęcia satelitarne. Dla porównania sytuacji historycznej ze stanem współczesnym możesz dodać do projektu mapę bazową np Mapa bazowa → Zobrazowania lub OpenStreetMap (przesuń pasek map poniżej).

- 5. Przy dobrym łączu internetowym warstwy kafelków wczytują się płynnie. Podczas zmiany przybliżenia powstaje wrażenie nieznacznego przesuwania się treści tzw. "falowanie" kafelków, które jest spowodowane uśrednieniem wartości pikseli w obrazie. Po ustaniu przybliżania i wczytaniu się kafelków właściwego poziomu *Ortofotomapa Lublina 1944* prezentuje bardzo dużą zgodność ze współczesnymi danymi przestrzennymi.
- 6. Wygodnym sposobem przeglądania Ortofotomapy Lublina 1944 i porównywania jej z sytuacją współczesną jest narzędzie Zwiń (Swipe) dostępne w zakładce Wygląd (Effects). Po aktywowaniu odpowiedniej warstwy w pasku tego narzędzia, stosując płynne pociągnięcia lewym klawiszem myszy można dynamicznie wyłączać wyświetlanie warstwy, analogicznie do zaznaczania tekstu w edytorze tekstowym.

- 7. Ze względu na charakter danych źródłowych (wiek i skalę archiwalnych zdjęć lotniczych oraz jakość skanowania) Ortofotomapa Lublina 1944 nieznacznie ustępuje jakością współczesnej ortofotomapie lotniczej udostępnianej przez GUGiK. O dodawaniu warstw w postaci usługi WMTS można poczytać tutaj: <u>https://enterprise.arcgis.com/pl/portal/latest/use/add-layers.htm</u> i tutaj: <u>https://enterprise.arcgis.com/pl/portal/latest/use/hosted-web-layers.htm</u>
- 8. W zależności od liczby naziemnych punktów kontrolnych użytych do kalibracji poszczególnych zdjęć dokładność położenia elementów punktowych wacha się od około 0,1 m do wartości nieznacznie przekraczających 1 m. Rozmiar piksela podstawowego wykonanej mozaiki zdjęć lotniczych wynosi 0,42 x 0,42m, plik mozaiki ma wymiary 38397 x 44310 px i zajmuje odpowiednio: 828 MB plik geoTIFF w 8-bitowej skali szarości i kompresji LZW; 3160 MB plik geoTIFF z kanałem alfa, maskującym resztkowe fragmenty zdjęć znajdujące się poza dzisiejszym obszarem administracyjnym Lublina. Paczka kafelków do pobrania w formacie ESRI *tiled package (.tkpg)* zajmuje ok. 330 MB.
- 9. Wykaz zdjęć wykorzystanych do opracowania Ortofotomapy jest dostępny w postaci tabeli pod adresem <u>https://ortolub.umcs.pl/tab_pl.html</u> oraz w formie interaktywnego skorowidza pod adresem <u>https://ortolub.umcs.pl/map_pl.html</u>. Możesz też pobrać go w postaci pliku geojson z adresu <u>https://ortolub.umcs.pl/data/Ortolub_1944_geojson_3.zip</u>. Historyczną granicę miasta z pierwszej połowy XX wieku znajdziesz w pliku <u>Lublin 1931_1947.zip</u>.

10. Historyczna ortofotomapa Lublina jest także dostępna na platformie ArcGIS Online, wpisując frazę "Jakub_Kuna" odnajdziesz pełną mapę interaktywną wraz ze skorowidzem zdjęć, warstwę kafelków dostępną online oraz paczkę kafelków do pobrania (plik *.tpgk* waga ok. 330 MB) https://www.arcgis.com/home/search.html?q=owner%3A%22Jakub_Kuna%22&t=content&restrict=false.

Zasoby Grupy 1 - 3, raze	3
Filtry	Ortolub 1944 (tile layer - online)
 Typ elementu Mazy Warstwy Sceny 	Tie Layer utwornona prez Jakub; Kina Lubin Ortophotomsp 1944 - a tieł dmosać of twa kariaji mages taken over Lubin by German air reconnaissance. Scanned images wrw. obtakinad from NRAs activie in College Park, USA, More info at https://www.otrolub.umcs.pl Utworzono: 28 cze 2021 - Atsuelizacje: 28 cze 2021 - Licba vyświetlet: 32
Aplikacje Narzędzia	@ ···
Insights Notatniki	Ortolub 1944 (web map)
 Ostatnia modyfikacja Status 	Lublin Ortophotomap 1944 - the project presents a tiled mosaic and an interactive overlay index of 1944 aertal images taken over Lubin by German air reconnaissance. Scanned images were obtained from NARA archive in College Park, USA (http://cital.og Unvozono: 28 cze 2021 Alsualizecja: 28 cze 2021 Liczba wykindet: 58
	@ ···
	Ottolub 1944 (tile package for download) If The Package utworzone prez Jakie Uma Lubin Ortopictomap 1944 - stiled mosei of 1944 artini images taken over Lubin by German air reconnaissance. Scanned images were durbei in College Pack. USA. For more info at https://www.ortolub.umcs.pl Utwerzenny 28 css 2021 Abuellacqie: 28 css 2021 Lichin polender. 1
	@ ···

11. Wersja skrócona (dla leniwych).

Pobierz plik <u>https://ortolub.umcs.pl/data/Ortolub 1944_ArcGIS_PRO.zip</u>, wypakuj plik z rozszerzeniem *.pitemx* i otwórz go. Po otworzeniu projektu odśwież istniejącą lub dodaj nową mapę bazową. Korzystaj z ortofotomapy historycznej i skorowidza zdjęć lotniczych Lublina w aplikacji PRO.

- 12. Projekt wykonano w ramach grantu NCN pt. "*Opracowanie Ortofotomapy Lublina 1939-1945*" (nr ref. 2020/04/X/HS4/00382).
- 13. Efekty mojej pracy są udostępnione na licencji Creative Commons **CC BY-SA 4.0** (uznanie autorstwa na tych samych warunkach).
- 14. Szanuj prawa autorskie korzystając z zasobu podaj jego źródło, pisząc swój tekst zacytuj moje publikacje. Więcej o moich badaniach dowiesz się ze strony <u>https://www.umcs.pl/pl/addres-book-employee,3529,pl.html</u>
- 15. Powodzenia!

